

Nro. 32.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A' KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Költ Bétsben, Kedden Oktobernek 20 ik napján,
1801-ik esztendőben.

B é t s.

A' Frantzia Respublikának a' Fels. Császári és Királyi udvarhoz küldött első rangjú követje polgár *Champagny*, a' közelebb múlt szombaton délután előtt volt Császár ő Felségénél első audientzián. Mind tekintetéből, mind maga tsendes viselkedéséből azt lehet ki nézni, hogy jó gondolkodásu ember legyen. Élő követségbeli Titoknokja *General Lacue* az a' híres vitéz, a' ki a' *General Desaix* Corpusának *Márengói* ütközetben hanyátlani kezdett szerentséjét vigabb formába öltöztette. Több udvari emberei is tsendellen viselik magokat.

Frantzia Respublika.

Hála legyen a' kegyelmes egeknek, a' Fran-

L i

cia és a más nemzetek közt egész mérgefféggel folytatott tengeri háborúnak is vége vagyán, mellyen nemtsak e' két nemzet, hanem egész Európa, sőt az egész föld kereksege nagyon örvendez. Egyedül a' Londoni kereskedők, a' kiknek az egész tengeri kereskedés kezekben vólt, a' kik a' napkeleti és napnyugoti Indiai terméseket tettések szerent atták másoknak, kimondhatatlan sokat nyertek, 's az egész Európát contributióba vetették, kívánták vólna azt, hogy ezen 19 ik Század végeig szüntelen folytatódott vólna a' tengeren való hadakozás.

Érről a' Frantzia és Anglus nemzetek közt szerzett békeffégről, ekként ír a' 4 ik Octoberi Párisi officialis ujlág író a' Monitör: „Ma, ugymond, dél után 4 órakor, érkezett hozzánk egy kurir Londonból, avval az igen örvendetes hírel, hogy Vendemiernek 9 ikén (October 1-ső napján), a' békeffégnek praeliminaris tikkelyeit, a' Londonban lévő Frantzia Commissarius polgár Otto, és az Anglus hadi dolgokra ügyelő minis-ter, Lord *Hawkesbury* magok nevek alá írásokkal meg erőffitették vólna. Ezen régen ohajtott, és ugyan azon okból igen kedves hírek ide lett jutása után, mingyárt számos ágyú ropogások által adták azt a' Czuzlok Páris városának tudtára, és hogy minden további vérontások és ellenségeskedések meg szünnyenek, minden Olytályokba, telegrafusok által küldötték meg annak örvendetes hírelt. — Azon napnak estején, Páris városának minden utzaiban égő szövetnekek világa mellett, és trombiták hangja alatt hirdettetett az ki, és hogy az örömbe merült nép közt valamely rendeletlenség ne történjen, gyalog és lovas tsuportok kisírték ezen drága izenetnek hirdető apostolait. — Talán egy lakos sem találta-tott Párisban, a' ki azon való nagy örömében, maga ablakjait meg ne világosította vólna.

Ennek a' békeffégnek praeliminaris tikkelyei

a' Monitörnek előadása szerént, a' következendőkből állanak:

1) Mihelyt ezek a' praeliminaris, avagy előjáró tikkelyek kéz alá irásokkal is meg fognak erőss tetni, mingyárt mind a' két Hatalmasság közt, valamint a' szárazon, úgy a' vizen is, e' világnak minden részeiben, tellyes és szin mutatás nélkül való barátság legyen. — Minden az alatt tétendő nyereségek haszontalanak légyenek. — Mindenütt szünnyenek meg az ellenségeskedések —

2) Azokat a' tartományokat és colóniákat, a' mellyeket az Anglus hadi és hajóseregek ezen egész háború alatt el foglaltak, Ö Britanniai Felsége a' Frantzia Republikának, 's ennek szövetséges társainak, nevezetellen a' Spanyol Országgi Királynak, és a' Batava Republikának, vissza engedi; az elsőbbhöz tartozott Sz. Háromság és az utolsóbbtól el vétetett Ceylon nevezetű szigeteket ki vévén, a' mellyeken tellyes hatalom engedtetik Ö N. Britanniai Felségének.

3) A' Jó Reménységnek Foka (Promontorium Bonæ Spei) melly hasonlóképen vissza adatatik a' Batava Republikának, mind a' két békekellégre lépett nemzetnek nyitva legyen a' kereskedésre nézve, és mind a' kettőnek egyenlő legyen abban a' haszna.

4). A' Máltai szigetből, és az ahoz tartozó örökségekből mennyenek ki az Anglus hadi seregek, 's adattallék az a' Jerusálemi sz. János vitézi Rendjének vissza. És hogy azon szigetnek mástól való nem függése, mind a' két békekellégre lépett Nemzetre nézve fenn tartallék, annak a' harmadik Hatalmasságnak általma és evictiója, avagy jó állasa alatt legyen, a' melly a' definitiva békekellégben arra ki fog választódni.

5) Egyiptom Orzága adattallék a' Fényes Portának vissza, és minden birtokai azon valóságokban maradjanak, a' mellyekben vóltak a' háború előtt.

6) Ő leg hűvebb Királyi Felségének (Portugallianak) tartományai és örökségei is előbbi egészségeken hagyattassanak meg.

7) Mind Nápoly Országból, mind a' Római Státusokból mennyenek ki a' Frantzia hadi seregek. — Azokból a' szigetekből, és kikötő helyekből, a' mellyeket az Anglus truppok a' Közép- és Adriatikumi tengerekben el foglaltak; nem különben *Porto Ferrajó*ból is költözzenek ki.

8) A' hét szigetekből álló aristocratica Respublikát (Cefaloniát, Zantét és Corzyrat s. a. t.) a' Frantzia Respublika meg esméri.

9) Európában egy - Afrikába és Amerikában három - napkeleti Indiában pedig hat hónapok alatt, minden el foglaltatott örökségek adattassanak előbbi uraiknak vissza.

10) A' két részről való hadi foglyok, mingyárt a' definitiva, avagy végfő megbékellés traktainak fel szereltetések után, minden racionirozás nélkül (a' melly abból áll, hogy egyik rész annyit bocsát el, mint a' másik, a' melly résznek pedig több foglya van, mint a' másiknak, azokat pénzen váltja ki) bocsattassanak vissza, úgy mind azáltal, hogy a' fogság alatt tett magános adosságok fizetődjenek ki. A' hadi foglyoknak tapasztalásokra nézve támadható villongások, a' definitiva békeességben, a' nemzeteknek törvények, és a' régen bé vett szokás szerént intéztessének el.

11) Azokra a' villongásokra nézve, a' mellyek ezen praeliminaris traktátumoknak ratificatiojok után, a' tengeren tejendő zsákmányozás miatt támadhatnának, abban egyezett meg az ezen békeességet szerző két Hatalmanság, hogy minden hajók, a' mellyek a' jelenvaló praeliminaris traktátumok ratificatiojok után 12 nappal, vagy a' Canálisban (az Anglia és Frantzia Ország közt lévő szoros tengerben) vagy az északi vizekben tetődhetnének, adattassanak egymásnak vissza; még pedig a' Kanáriai szigetekig lévő tengerek.

ben egy s a' Közép tengerben az æquatorig két s e' világ egyéb részeiben pedig öt holdnapok elforgása alatt.

12) Minden sequestrumok, az az, le árestaltások, a' mellyek egyik vagy másik meg békéllő Hatalmasságnak, vagy polgar társainak és jobbágyainak fundusokra, jövedelmeikre, és activa adósaikra, a' háború alatt tétetődtek, a' definitiva békeségnek ratificatiója után, vétetődjenek le azokról.

13) A' *Terre Neuvei* és több szomszéd frigittek partjai mellett való, nem különben a' Sz. Lőrntzi tenger öböl mellett való halászat azon lábra tétetődjék vissza, a' mellyen vólt a' háború előtt.

14) Minden vissza adásra meghatározott várakat, azon állapotban kell vissza adoi, a' mellyben a' jelenvaló békeség s czikkelyek ratificatiójának első szempillantatajában vagynak. A' vissza adatandó helyeknek lakosi, három esztendő elforgása alatt; minden vagyonjaikkal egyetemben szabadon ki mehstnek azokból, és sem political értelmekért, sem azon formájú telekedetikért senkit se legyen törvénybe idézni szabad.

15) A' jelenvaló præliminaris czikkelyek ratificaltassanak, és ezen ratificatiók, Londonban, leg későbbre 14 nap alatt tseréltessenek fel. Mingyárt a' ratificatió után, mind két részről meghatalmazottak neveztessenek ki, a' kik a' definitiva békeségnek, a' békeséges szerző Hatalmasságok frigityes barátjaiknak együtt értékekkel leendő el készítésére, Frantzia Országának *Amiens* nevezetű városába gyűllyenek ölzve. — Költ Londonban October 1-50 napján 1801 ik esztendőben; *Otto és Hawkesbury.*

Ezeknek a' békeséges præliminaris czikkelyeknek, minden halasztás és kesedelem nélkül aláírta a' Fő Conzul a' maga nevét.

Nagy Britannia

Londonból, October 3-dikán. Tegnaptól fogva azt sem tudja az ide való nép, a' nagy örömmatt, mit miveljén. *September* utolsó napján az *Publicum* olly vélekedésben vólt, hogy tovább is folytatódni fogna a' háború, és hogy elkerülhetetlenül felbe kell a' békeffleges alkudozásoknak szakadni. Jól tudta azt az ide való *Publicum*, hogy a' Fr. Fő Conzul a' mi ministeriumunk ultimatumát hideg vérrel vette. Azonközben mi lett a' dologból? E' folyó hólnapnak első napján, nagy sebességgel egy kurir érkezett ide Parisból a' Fő Conzuluak azon ultimatumra adott válaszával. Azonnal a' mi ministerjeink is vilám módjára össze gyűltek — 's kurirt küldöttek a' Királyhoz — estére a' Király jóvá hagyása is meg érkezett, a' Királyi petsét ezüstös tokja, a' nelly az Amerikai Szabad Statusokkal kötött békefflegtől fogva kézen nem vólt, estéli 5 órakor a' Lord Cancelláriushoz küldetett — estéli 7 órakor Lord *Hawkesbury* és polgár *Otto*, a' békeffleg *præliminaris* czikkelyeinek *Downing-Street*-ben, magok neveiket alája irták. — Tegnap reggel ez a' hír közönségeslé tétetődvén, minden harangok meg vonattak — minden örömbe merült ennek a' kellemetes hírek hallásán — a' múlt éjjel minden közönséges útzák meg vóltak világosítva — mingyárt Lord *Nelsonhoz* is kurírok küldettek, olly parantsolattal, hogy ő maga jöj-jön vissza, a' kormánya alatt lévő flotta pedig minden ellenségeskedéstől szünnyék meg. — Soha semmi titok nem tartatott olly halgatásban mint ez. — Sok ide való kereskedő meg vakarja a' füle mellvéket, 's ezt fogja mondani: Bártsak előbb tudhattam volna e' dolgot. — Tizen négy nap múlva a' Parlamentum is ószve fog gyűlleni, és ennek is eleibe tétetődnek a' békefflegnek *præliminaris* czikkelyei, a' mellyen való öröm közt nagy summa pénzt fognak a' ministerek a' Par-

lamentomtól kivánni, azon felettebb való költségnek ki pótolása végett, a' mellyeket ezen folyó elztendőben tenni kellett s. a. t.

Mihelyt *Pitt* minister nyolcz hónapokkal ennekelőtte a' ministeriumból ki lépett, miogyárt akárki s meg győző lehetett arról, hogy ő a' békefélegnek szükség s voltát maga is meg esmérte, és mások által akarja azt elz özleni, a' mit a' Fő Konzult fértegető beszédje miatt, néki magának végbe vinni nem lehetett. — I *Sándor* Orosz Császár, egy olly szép pikfist küldött a' mostani Anglus első minilsternek *Addington* Urnak ajándékba, a' melly 1000 gvinére, az az 11000 forintra betsültetik.

Olasz Ország.

A' Római magános levelek szerént, a' Frantzia Republikával kötött, és a' Római udvar titko nyomtató műhelyében ki nyomtatódott Concordatából minden Kardinálisnak egy egy nyomtatványt adatott Ő Szentsége.

A' Fels. Hetruriai Király azokat az udvari embereit, a' kiket Madridból magával Florenziába vitt, Gr *Salvaticot*, és két vagy három legmeg hittebb tselédit ki vivén, Spanyol Országba mind villa hotsátotta, és mind ollyakat vett fel a' maga szolgálatjába, a' kik ennekelőtte a' Toskánai N. Herczegnél is szolgáltak. Nevezetellen *Amerigo Antinori* urat tette a' Királyné udvari fő mesterévé, és maga belső Status Tanácsosává. — Sőt azon batallionoknál is, a' mellyeket mostanában fel állított, töbnire ollyakat tett tisztekké a' kik a' múlt Frantzia háború alatt, General *Sommariva* alatt szolgáltak.

Azok a' Frantzia hadi seregek, a' kik Florentzia városából ki marsiroztak, Pizába, Livornóba, és Toskanának tengeri partjai mellett telepítettek le.

A' még most is Livornóban kvártélyozó Fr.

truppok, September 23-ik napján, a' Frantzia Respublika fundatiojának emlékezetes napját vigan meg inneplették, minekutánna azon napnak reggeli óráin több Generálisok jelenlétekben különb-különb próbáit adták volna a' magok fegyverben való gyakoroltatásoknak.

Azután következett napon, ismét 300 ember küldetett a' Lengyel legióból, a' *Portó-Ferrajó* erősséget ostromló Frantzia seregeknek segítségére. General *Watrin* újabb és több batteriákat készíttetett a' végre, hogy szorosabb ostrom alá tétethesse azon erősséget. — Anglus Admiral *Warren* még akkor is azon sziget előtt járt fel's alá, a' kormánya alatt lévő hadakozó hajókkal, hanem, a' mint gondolni lehet, ő nékie is el kellett onnan távozni az æquinoctialis tengeri háborús szeleknek fel támadások után.

Azon Constitutiót, a' melly a' Liguriai Respublika számára Párisban készíttetett, helybe nem hagyta's bé sem vette a' Genuai törvényes Commissio, hanem maga jegyzéseivel együtt, September 18 ik napján vissza küldötte Párisba. A' többi közt azt kívánja, hogy azoknak a' személyeknek, a' kik azon Respublika kormányára fognak ennekutánna választódni, 10 ezer livernél több tőke pénzük legyen. Ebből olly következést csinálnak a' Frantziák, hogy a' Genuai törvényes Commissio most is kevés familiákra kívánja a' fő hivataloknak viselését szorítani. — Fr. General *Rochambeau* helyett, General *Sahuguet* fogja ennekutánna a' Liguriai Respublikában lévő Fr. hadi népet commandirozni.

Veronából October 2 ik napján. Héjába várnak a' Cisalpina Respublikának lakosi azon ohajtott szempillantásra, a' mellyben az ő hazájok Constitutiója állandó fundamentomra építődik. Ennek a' dolognak egy időről másokra való halogatása, különbkülönb, és talán nem is helytelen gyanuságra szolgáltat nékik alkalmazhatóságot. — A' Quanciának ki ürülése miatt, sem

a' közönléges hivatalokba helyhez tetett személyek szokott fizetéseiket, sem az el töröltetett klaffromokban volt szerzetesek penzióikat nem vehetik. Még pedig olly idő czikkelyében üresült ki a' financia, az az, a' Respublika kasszája, a' mellyben, a' házakra, a' fekvő jószágokra, és a' töke pénzekre rendkívül való és súlyos adó vetetett; a' mellyben egyik időről a' másikra több millióból álló költsön pénz vétetődött fel, és az ármádia izámára is fok mindenféle requisitió tetetődött. — A' kenyér, bor, és másféle eleségek szer felett drágák. — A' mi ezen Respublikában az ifjuság nevelése végett még eddig tetetődött, a' Kormányzéknek azon végzéséből áll, melly szerént minden Gyülekezetben egy egy normalis iskolának kellene fel állitódni, mivel a' Cisalpinai parasztok még ekkorig sem olvasni, sem írni nem tudtak, és a' midőn magok neveiket valaminek alá kellett volna írni, tsak egy keresztet vontak. De ez a' másként igen hasznos végzés sem ment még ekkorig tökéletességre. — A' kereskedésben való adás vevés egészlen meg tsontkúlt — minden bé menő idegen portékákra, felette nagy vám vetetett.

General *Miollis* a' Mantuában találtatott szép festett képeket, nevezetellen a' *Ruben* tñálmányait ölzve gyűjtette, 's *Párisba* küldi. — Azon város leg szebb útzájának *Virgil* név. adatott, annak örökös emlékezetere, hogy ott jött *Virgilius* e' világra.

Ismét az a' hir repdes Olasz Országban, hogy a' Piemonti herczegség, a' Franczia, Cisalpina és Liguriai Respublikák közt fel fog osztatódni.

A' *Majlandi* későbbi tudóktások szerént, készen van már a' Cisalpina Respublikának Constituziója, és nem sokára közönségesse fog abban tetetődni.

Batava Respublika.

Ezen Köz Társaság hadi szolgálatjában eddig volt 25000 főből álló Frantzia ármádia közül, 15000 ember vissza fog hazájába menni, és el is indult már a' Berg = Op = Zoomban volt katonai őrizet, ezen folyó hónapok 3 ikán. — A' még Hollandiában maradandó 10000 főből álló Frantzia Corpusra nézve újabb capitulationra, avagy meg egyezésre fognak a' Frantzia és Batavus Kormányzések egymással lépni. Az e' végre Hágába küldetett Fr. Commissarius, polgár *Jacques Julien*, a' vérszopó *Robespierrenek* titoknokja volt, nyolczor taborozott, Egyiptomban is oda volt a' Fő Consulal, és a' *Marengói* nevezetes ütközetben is részt vett. — Nagy tapasztalású, és tudományú embernek lenni mondatik, a' ki egész Európát be járta, 1792 ik esztendőben Francia hadi Commissarius volt, Nápoly Országban a' republikai igazgatás formáját fel állította, és több tettei által is esméretellé tette magát hazájában.

A' 3 ik Oktoberi Hágai közönséges levelek azt hirdetik, hogy a' Fels. Prussziai Király, az Orániai herczegi Háznak előbbi méltóságos jussaiiba leendő vissza tételét többé nem sürgeti: azt mindazáltal csak ugyan meg kívánja, hogy a' Batava Respublika azon herczegi Háznak Hollandiában lévő örökségeiért 22 millió forintot fizessen.

Ezen folyó Octobernek napján kezdődött el ezen Respublikának tartományaiban az új Constitutióra való voksolás. *Amsterdamban, Leuwardiában*, és több helyeken, néhány polgárok az ellen protestáltak, de nem igen érhetik el feltett czellyokat, sokkal nagyobb lévén azoknak száma, a' kik ezen új Constitutiót be vették, mint az avval ellenkezőknek. — E' szerént az új Constitutió szerént, minden nap 14000 forintot gaz-

dálkodna ez a' Respublika , a' mennyiben sok szükségtelen tisztségek ki maradnának.

Egy későbbi, ugymint 29-ik Octoberi Hágai levélből ezeket olvassuk: „Hála legyen az egeknek, semmi zenebona meg nem háborította a' mi tsendességünket, és minden körülállásokból azt láttyuk, hogy az új Constitutio bizonyossan bé fog vételődni. Hogyha találtatnának imitt amott olyanok, a' kik ezen új alkotmánynak bé vételére voksaikat nem adnák, ezek úgy fognak gondolatni, mint távol lévők, vagy mint voksolók. — Minthogy minden előbbi constitutionál kedvezőbb ez az Oranistáknak, ő nékiek is szabadság engedődött az arra való voksolásra.

A' széllyel osztott törvénytévő Tanátsnak, és két Kamarának tagjai még October első napja előtt honnyaikba mentenek, hogy ők is eszközök lehessenek az új Constitutionnak bé vételére, vagy megvetésére való voksoltatásban. — Hágában sok bileteket osztogattattak ki a' béketelenek az úttzákon és a' házakba, hogy senkise voksollyon az új Constitutio bé vételére, de kevesen találtattak, a' kik az ő sugallásaikra ügyeltek volna.

Helvétziai Respublika.

Berna városának őrizetére nézve , Frantzia General Miollis abban állapotott meg a' Helvétziai Kormányzékkel, hogy egy nap a' Helvétziai , más nap a' Fr. katonaság állyon strázsákon. A' város kapuihoz is kéttős kútsok fognak készitetődni, és az egyik a' Frantzia, a' másik a' Helvétziai Commendáns kezénél fog lenni.

Az Unterwaldi Cantonnak lakosi egy instantziát küldöttek a' Bernai Diétának gyűléséhez, mellyben a' többi közt ekként fejezik ki önnön magokat: „Éz a' szegény, sok inséget szenvedő,

és minden segítségől meg fosztatott Helvétus nép azt az alkotmányt kívánja magának, a' mellyhez egynéhány századokig nőtt a' szive ragaszkodva. Tellyes bizodalommal folyamodunk mi, mint fiak atyaihoz, ti hozzátok, avval az alázatos kéréssel, hogy adjátok minékünk azt a' Constitutiót és szabadságot vissza, a' mellyet a' mi őseink nagy árron szerettek magoknak, és a' melly ő róllok szállott mi reánk. — Hiszen a' Lünevillei békeségnek egyik cikkelye, just enged arra a' nemzeteknek hogy olyan alkotmányt válasszon magának, a' melly az ő fekvéséhez, levegőjükhöz, szokásaikhoz, 's erköltsükhez leg ilendőbb. — Hazánknak tiszteletre méltó Előjárói! Tellyesítsétek bé ennek a' népnek a' múltakhoz való kívánságát, ennek a' szegény népnek, a' melly már annyi sok inséget és nyomorúságot szenvedett, 's a' melly a' maga régi jussainak el vesztése miatt, sok keserves könnyűket hullatott. — Egyedül a' régi valóságos szabadságban lehetnek *Winkelriednek* maradékjai szerentsések és bődögek; ezen szabadság alatt uralkodott mi köztünk, tsendesség, békeség, egyesség, és áldás több századok alatt, annak az ő szerzői kegyes, fedhetetlen életű és kegyes emberek voltak — a' mi környülállásainkhoz és szükségünkhöz is leg alkalmasabb s. a. t."

Jegyzés. A' *Schwizi*, *Uri*, és *Untervaldi* Cantonok voltak a' Helvétziai szabadságok első fundálói. — Az *Untervaldi* akkor lakosoknak *Winkelried* volt az első vezérjek.

Ugy hallatik, hogy ezen Respublika közönséges gyűllése *Bernából*, ismét *Lucern* városába fogna által tétetődni. — A' most nevezett apró Cantonokban támadt zenebonának vége van.

A' *St. Galli* Apátor *Bernába* küldött Agenesnek *Forster* Úrnak minden papirosait le petséttette a' *Bernai* Kormányzék bizonyos irásokra nézve, a' mellyeket ő a' *Dietának* tagjai közt

ki olztoztatott, a' mellyekben azt kívánta a' St. Galli Apatúr, hogy az ő tartományából küldött követeket a' Diéta el ne fogadja, hanem inkább parantsollya meg nékiek, hogy engedelmeskedjenek törvényes Úroknak.

A' Helvécziai Respublikához küldetett Frantzia követ polgár *Verninac*, e' folyó October 3-ik napján adta bé a' Helvétziai végre hajtó Tanátsnak a' maga meg hitelezett levelét, a' melly napon gazdag vendégség készitetett számára, és a' mellyen a' Kormányfizeknek és a' Diétának minden tagjai jelen vóltak. — Ezen a' napon vólt a' Coustantziai püspök herczegnek követje, Canonok *Wessenberg Úr* is a' végre hajtó Tanátsnál első audientzián, a' ki azt kívánnyá az Ura nevében, hogy az ő Helvétziában vóit dézmája és adaja adatassék nékie vissza.

Északi Amériikai Respublika.

Minthogy az Európai kikötő helyekben tartani szokott quarantine, az az, tisztulás ideje, ezen Respublika kereskedésére nézve igen károsnak találtatott, arra való nézve egy olly parantsolatott intézett a' Kormányfizek a' tengeri dolgokra ügyelő departementumhoz, melly szerént minden Európába jövendő kereskedő hajóknak tanúbizonyság levelet tartozzanak arról adni, ha egelléges vagy egellégtelen kikötő helyekből és helységekből eveznek e' azok ki,

A' 18-ik Augusztusi Filadelfiai levelek szerént rendkívül való örömmel vették a' Sz. Domonkosi szigetbéli lakosok azon új constitutiót, a' melyt a' Frantzia Kormányfizek az ő számokra készitetett, és a' melly a' múlt Julius 15 ik napján közönök ki is hirdettetett. — General *Toussaint Louverture*, egy közönséges hirdetményt intézett kevés napokkal az előtt a' lakosokhoz, mellyben azt adta tudokra, hogy ők, akármelly színűek

és sorsúak légyenek, mindnyájan szabados emberékké tétettek, és hogy az erdemmel egyéb különbség ennekutánna köztök nem lézzen. Ezen hirdetményében a' többi közt illy kifejezésekkel él a' nevezett Sz. Domokosi Generál: „Mindeknek elötte hajtsunk e' roppant világ T remtöje elötte fejet és térdet, 's hálaljuk meg nékie azon Constitutiót, a' mellyet a' Jesus Kriftus vallása minékünk rendelt és adott.“ Az azon szigetben való változások, a' Francia Respublika rendeléséből tétetödték, 's ennek az ő védelmezése alatt fog ez az új Köz Tarsaság lenni ennekutánna.

Orosz Birodalom.

A' múlt Septembernek 7-ik napján tette le *I. Sándor* Császár az úgy nevezett Kazani templomnak a' fundamentom kövét, a' két Császárnék, a' Császári familia, és a' Bádesi örökös herczegnek 's herczegnének jelenlétekben, sűrű ágyúdurogások közt. A' fundamentom kö alá, a' közönségellen bé vett szokás szerént, egy irásokkal és drágaságokkal tellyes ládátska tétetett le. Ez az új templom, a' régi Kazani templom mellett, melly leg föbb, és a' leg szebb helyen álló templom épitetik, a' mellyhez még néhai *I. Pál* Császár uralkodása alatt hozzá fogtak, a' ki maga is kedvellöje lévén az építő mesterségnek, és a' szép épületeknek, nagyon meg akarta *Pétersburg* városát szépíteni.

Minekelötte a' Fels. Császár és Császárné, September 10-ik napján Moskauba el indúltak volna, 10 órakor dél elött, a' régi Kazani templomba bé menvén, ottan áhétatoffan imadkoztak, azutan a' benn völt fokságnak ezer jó kívanságai közt hintókra ülven, *Pawlowskba* utaztak. Nem lehetett, így beszélnék a' Pétersburgi tudósítások, nagy meg illetöds nélkül szemlélni, minémü kegyelemmel és nagy le erezkedéssel vet-

te I. Sándor Császár azt a' kenyeret által, a' mellyet a' régi Orosz nemzeti szokás' szerént, a' nép a' koronázásra indult Fejedelemnek útjára adott. — Pawlowskban, kedves testvér húgától Ilona Pawlownától, a' Mecklenburg Schwerini örökös herczeg, élete párjától, 's maga kedves ipájától és napájától, ugymint a' Bádeni örökös herczegtől és herczegnétől butsút vévén, dél után 1. órakor tovább folytatta az útját, kedves Császárnéja, kedves testvér öttse *Constantin N. Herczeg*, és *Amália* Bádeni herczeg kis asszony, az uralkodó Császárné leg idősb testvér nénnye társaságokban. — A' következett napon, ugymint *September 11 ikén* indult ugyan Moskau felé az Özeveg Császárné *Mária Federowná* (született Würtembergi herczeg asszony) két idősb leányival, ugymint *Mária*, és *Katalin Pawlownával*. Ugyanakkor indultak Ilona Pawlowna N. herczeg asszony kedves férjével Német Országba vissza. — A' Bádeni örökös herczeg és herczeg asszony Pétersburgból Stockholmba fognak utazni, és az egész telet kedves leányoknál, a' Svéciai uralkodó Királynénál ott akarják el tölteni.

A' Sax-Weimári örökös herczeg jegyes mátkájának *Katalin Pawlowna N. Herczeg asszony*nak igen költséges öltözetjein, asztali készületein, és butorjain kívül, egy millio rubelt ad I. Sándor Császár menyegzői ajándék fejében. E' mellett minden esztendőre 50000 rubelt rendelt nékie, a' mint nevezik, gombos töre.

Azoknak a' szegényeknek számokra, a' kik a' Fels. Orosz Császárnál fejedelemért esedeztek, ismét 12000 rubelt adatott ez a' jóltévő fejedelem a' maga udvari kasszájából.

A' Bádeni örökös herczeg és herczegné, fiokkal *Károly* herczeggel, és *Mária* herczeg kis asszony leányokkal, *September 18 k* napján, a' Pétersburgi Császári tudományoknak akademiájá-

meg látogatván, azon akadémia Museumjában lévő ritkaságokat is meg szemlélték.

A' Pétersburgi Kereskedők egy medalliát, az az, emlékeztető pénzt készítettek *Abramson* híres Berlini medalliör által I. Sándor Császár Orosz tronusba lett ülésének emlékezetére, a' mellynek jobb oldalán a' Császár képe, szokott forma ruhájában fel öltözve, ilyen körül irással: *Alexander I. Russorum Imperator P. P.* (Pater Patriae) szemléltetik; a' bal oldalán pedig *Ceres* és *Merkurius* adatnak elő, a' kik az Orosz Birodalom óltárán egymásnak kezet nyújtanak, illyetén körül irással: *Felicitati Perpetuae.* — A' pénz karikájának kerületjére ezek az igik vagynak fel metzve; *Commercium Petrop. Ex Voto, 1801.*

Tudósítás.

Pesti sajtó aló illyen tzimü tzimü könyvetske-készítetik egy Orvosi Tarsaság által: *Heisler György Weszprembé, 1801 ki bortsátott orvosi munkája első Darabjának, és abban követett igen furtsa Theoriajának Recensiója.* — Ezen könyvetske azért készítettetett, hogy a' hiba orvosoltassék, azonban, hogy mások, 's kivált az idegeknek, úgy a' Hazánkbeli Német Orvosok tudják meg, hogy a' Magyar Orvosok is tanulnak, olvasnak, gondolkodnak, és nem maradnak mindnyájan ott el, a' hol még az Auctor botorkádzik. — Újságban, a' collisio végett jelentetik előre, *Politica* Újságba pedig azért, mivel óh fájdalom, orvosi újság nélkül, talán egyedül még csak a' mi Hazánk szenved.

A' mai újság mellett küldjük a' *Mezei Gazdaságnak* D. árkussát.

D. D. S.